పరదేశీ కథలు

- లలిత చిట్టే

-60-

యుద్ధం చేసిన గాయం

బ్రహ్మాండం బద్దలయినట్లుగా ఉన్నట్లుండి సంభవించింది పెద్ద విస్ఫోటనం అంతవరకు అక్కడ ప్రాణాలతో తిరుగాడుతున్న మనుషులు మరు నిముషంలో శవాల గుట్టలుగా మారిపోయారు. తెగిన కాళ్ళూ చేతులూ చెల్లాచెదురుగా పడిపోయాయి. రక్తం కాలువలై వీధిలోకి ప్రవహించింది. కొనప్రాణాలతో మిగిలిన వారి ఆర్తనాదాలతో రోదనలతో నిండిపోయింది ఆ ప్రదేశం. దట్టమైన పొగ ఆ ప్రదేశాన్ని క్రమ్ముకున్నది. ఏం జరిగిందో తెలిసే లోపల వందల శరీరాలు శ్వాస ఆగిపోయి నిర్జీవంగా నేలవాలిపోయాయి. ఆ ప్రదేశానికి కాస్త దూరంగా వున్నవారందరికీ జరిగిందేమిటో అర్థమయ్యింది.

"కారు బాంబు బద్దలయింది. పరిగెత్తండి. దూరంగా పారిపొండి. ప్రాణాలు కాపాడుకోండి" అని గట్టిగా అరుస్తూ వారందరూ అక్కడికి దూరంగా ప్రక్కగా వున్న సందుల్లోకి పరిగెత్తి పారిపోయారు.

మనిషికి ప్రాణం కంటే తీపి అయినది ఈ ప్రపంచంలో మరొకటి వేరే ఏమున్నది?

1990 నవంబరు మాసం. కువైట్ పట్టణంలోని ఫర్వానియా ప్రాంతం. గల్ఫ్ యుద్ధం బారిన పడి గాయాలతో బాధలతో బిక్కుబిక్కుమంటూ వెక్కి వెక్కి ఏడుస్తోంది పట్టణం. భయాందోళనలతో ప్రాణాలు గుప్పెట్లో పెట్టుకుని జీవిస్తున్నారు మిగిలి వున్న కొద్దిమంది ప్రజలు. మామూలుగా నిశ్శబ్దంగా వుండే ఆ ప్రాంతం సాయంత్రం పూట కాస్త సందడిగా వుంటోంది.

నాలుగో వీధిలోని కూడలిలో వుంది పాలరాతితో కట్టబడిన ఒక మసీదు. ప్రస్తుతం అక్కడ నమాజులు చేయడం లేదు. జరుగుతున్న యుద్ధానికి ఘోరకృత్యాలకు ప్రత్యక్ష సాక్షిగా దుఃఖాన్ని దిగమింగుకుంటూ నిస్తేజంగా నిర్వేదంగా నిలబడి వుంది ఆ మసీదు.

కువైటును ఆక్రమించుకున్న ఇరాక్ సైనికులు ఆ మసీదును కూడా తమ ఆధీనంలోనికి తీసుకుని అక్కడే స్థావరాన్ని ఏర్పరచుకున్నారు. ప్రతిరోజూ సాయంత్రంపూట ఇరాకీ వ్యాపారస్థులు తమ పొలాల్లో పండిన కూరగాయల్ని ట్రక్కుల్లో వేసుకుని కువైటుకు తీసుకువస్తున్నారు. ఆ మసీదు ప్రాంగణంలో గోనెపట్టాలు పరచుకుని తమతోపాటు తెచ్చిన కూరగాయల్ని ఆహారపదార్థాల్ని, వస్తువులను కుప్పలుగా పేర్చి క్రయవిక్రయాల్ని కొనసాగిస్తున్నారు.

సాయంత్రం ఐదుగంటలనుండి ఏడు గంటలవరకు ఆ ప్రాంతంలో అమ్మేవాళ్ళ పిలుపులు, కొనేవాళ్ళ బేరసారాలతో కాస్త అలికిడి వినిపిస్తోంది.

యుద్ధం మొదలైనప్పటినుండీ పట్టణంలో కరెంటు లేనందున దీపాల వెలుగే దిక్కు. అందుకే చీకటి పూర్తిగా క్రమ్ముకోక ముందే తమ కూరగాయల్ని మంచిధరలకు విక్రయించి రాత్రికి తిరిగి సరుహద్దుల్లోని తమగ్రామాలకు చేరుకోవాలని వారు తాపత్రయపడుతున్నారు.

ఒకవైపు బేరసారాలు బాగానే జరుగుతున్నా అమ్మేవాళ్ళ మనసులు కలవరంగా, కొనేవాళ్ళ గుండెలు గుబులుగానే వున్నాయి. తలా రెండు రొట్టెల పాకెట్లు, కాసిన్ని కూరగాయలు కొనుక్కుంటే ఒక్కరోజు తిండికి గడుస్తుందని ఆశపడి ఆ చుట్టుపక్కల తలదాచుకున్నవారందరూ పుట్టల్లోని చీమల్లా బయటికి వస్తున్నారు. ఆ సాయంత్రం పూట ఆ మసీదులోనికి వెళ్ళి కూరగాయలతో అవసరమైన ఆహారపదార్థాలతో సంచులు నింపుకుంటున్నారు. మళ్ళీ మరుసటి రోజు దొరుకుతాయో లేదో అనే భయం వారిలో కనబడుతోంది. డిమాండు బాగానే వుంది కాబట్టి ఇరాకీ వ్యాపారులు ధరల్ని పెంచేసారు.

అసలే యుద్ధం. అందుమూలంగా ఉద్యోగాలు పోయాయి. జీతాలు లేవు. మరి కువైటులో జీవించడానికి, తినడానికి డబ్బెలా వస్తుంది? అందుకే మిగిలినవాళ్ళు ఇక ఏ దారీ కనబడక తమ దగ్గరవున్న బంగారం, విలువైన వస్తువులన్నీ అమ్మేసి డబ్బు చేసుకున్నారు. ఆ డబ్బుతో ఆహారపదార్థాల్ని కొనుక్కుంటూ ఏదో విధంగా అక్కడనుండి బయటపడి తమ దేశాలు చేరుకునే దారి దొరుకుతుందనే ఆశతో భారంగా కాలం గడుపుతున్నారు. ఎంత ప్రయత్నం చేసినా తమదేశాలకు వెళ్ళిపోవడానికి కొందరికి కుదరడం లేదు. పోయినవాళ్ళు పోగా రోగాలతో మంచాన పడినవారు, గాయాలతో కదలలేనివారు, గర్భిణీ స్త్రీలు వెళ్ళడానికి కుదరక నిస్సహాయంగా అక్కడే నిలిచిపోయారు. వారిని విడిచిపోలేక వారిని కనిపెట్టుకుని వుండిపోయిన వారి బంధువులు, స్వచ్ఛంద సేవకులులాంటి వాళ్ళందరూ కువైట్‌లో మిగిలిపోయారు.

అయినా తమదేశం వెళ్ళాలంటే, సరిహద్దులు దాటాలి. ఇరాక్‌గానీ జోర్డాన్‌గానీ చేరుకోవాలి. అక్కడ కాంప్‌లో కొద్దిరోజులు తలదాచుకుని విమానాల్లో వెళ్ళేందుకు తమ వంతు వచ్చేంతవరకు వేచి చూడాలి.

అలా ఒకటికి రెండుసార్లు వెళ్ళి విమానాల్లో చోటులేక కాళ్ళీడ్చుకుంటూ వెళ్ళిన దారినే తిరిగి కువైటుకు వచ్చినవాళ్ళు కూడా అక్కడే వున్నారు. పరిస్థితులు చక్కబడతాయి. కొద్దిరోజులు ఓపిక పడదాం అనుకుంటూ కాలం గడిపే వాళ్ళు కూడా వారిలో వున్నారు.

అప్పటికే యుద్ధం మొదలైన నెలరోజుల్లోపు దాదాపు డెబ్భైశాతంమంది తమకు దొరికిన మార్గాల్లో కష్టపడి ప్రయాసపడి ప్రయాణాలు చేసి వారి దేశాలు చేరుకుని హమ్మయ్య ప్రాణం దక్కించుకున్నాం అనుకుంటూ ఊపిరి పీల్చుకున్నారు.

ఏ క్షణంలో ఏం జరుగుతుందో తెలియని పరిస్థితుల్లో కూడా డబ్బు ఆశ కొంతమంది మనుషులను ముందుకు నడిపించడం వలన ప్రాణాలకు తెగించి వాళ్ళంతా అక్కడ చేరి అమ్మకాలను కొనసాగిస్తున్నారు. కాలేకడుపుతో ఆకలి తీర్చుకోవడానికి వేరే మార్గం కనబడక గత్యంతరం లేక కొనేవాళ్ళు అక్కడికి చేరుకుంటున్నారు.

డబ్బు బాగా సంపాదించడానికి ఇదే మంచి అవకాశం అని భావిస్తూ అమ్మేవాళ్ళు "రండి బాబూ రండి. తొందరగా వచ్చి కొనండి. మా దగ్గర వంకాయలు - బెండకాయలు, టమాటాలు తాజాగా వున్నాయి. ఆకు కూరలు ఈరోజే పొలం నుండి కోసి కట్టలు కట్టి తెచ్చాము. తొందరగా రాకపోతే మరలా మీకు దొరకవు. రండి ఇటువైపు వచ్చి చూడండి" అంటూ చిన్న స్వరాలతో కొనేవాళ్ళందరినీ పిలుస్తున్నారు. ఎక్కడ తక్కువ ధరకు ఎక్కువ కూరగాయలు దొరుకుతాయా అని కొనేవాళ్ళు అందరి దగ్గరా ధరలు పరిశీలించి చూస్తున్నారు. కానీ కొద్దిసేపటిలో ఏం జరుగుతుందో వారికి తెలియదు. కనీసం ఊహకు కూడా అందలేదు. తెలిస్తే కనుక అక్కడ ఒక్కరు కూడా స్థిమితంగా నిలబడి వుండరుగాక వుండరు.

ఆ మసీదుకు మరోవైపు అవతలి వీధిలో వుంది ఒక ఇండియన్ స్కూలు. కువైటీ వాళ్ళంతా ఇళ్ళు వదిలి దేశం వదిలి పారిపోవడంతో వారి ఇళ్ళల్లో పనిచేసే పనివాళ్ళు నిరాశ్రయులైపోయారు. అలాంటి వాళ్ళందరూ దాదాపు వందమందికి పైగా ఈ ఇండియన్ స్కూల్లో చేరి తలదాచుకున్నారు. కంపెనీలు, ఆసుపత్రులు మూతపడిపోవడంతో కొందరు ఉద్యోగస్తులు, నర్సులు, డాక్టర్లు

కూడా వారితో చేరిపోయారు. స్కూల్లోని తరగతి గదులను తమకు నివాసంగా వారు మార్చుకున్నారు. ఆ రోజే ఇండియా ఎంబసీ వాళ్ళు వచ్చి యాభై బస్తాల బియ్యాన్ని తెచ్చి అక్కడ వున్న భారతీయులందరికీ పంచిపెట్టి వెళ్ళారు. రెడ్‌క్రాస్ సొసైటీ వాళ్ళు వచ్చి అందరికీ అవసరమైన, మందులు ఫస్ట్ ఎయిడ్ కిట్లు ఇచ్చి వెళ్ళారు.

స్కూల్లో ఒక మూలగా వున్న గదిని వాళ్ళు వంట గదిగా మార్చుకున్నారు. పారిపోయిన కువైటీ ఇళ్ళలోనుండి ఇరాకీ సైనికులు దోచుకుని పోగా మిగిలిన వంట పాత్రలు, దొరికిన సామాన్లు, దుప్పట్లు పరుపులులాంటివన్నీ నిరాశ్రయులైన వీళ్ళు తమతోపాటు తీసుకొచ్చి స్కూల్లో అమర్చుకున్నారు. వంటవాళ్ళు, డ్రైవర్లు, నర్సులు, టీచర్లు, డాక్టర్లులాంటి వారందరూ ఎవరికి వచ్చిన పని వాళ్ళు అక్కడ చేస్తూ ఒకరికొకరు సహాయపడుతున్నారు. అక్కడి మనుషులు ఆ సమయంలో మతాలను మరిచిపోయారు. కులభేదాలను తుడిచిపెట్టేసారు. మనమంతా భారతీయులం అనే భావం ఒక్కటే వారికి గుర్తుంది.

యుద్ధంలో గాయపడిన వాళ్ళు పడకల మీద పడి మూలుగుతున్నారు. మరికొందరు భయపడిపోయి జ్వరం తెచ్చుకుని ఏడుస్తున్నారు. వైద్యం తెలిసిన డాక్టర్లు, నర్సులు వీరందరి గాయాలకు కట్లు కట్టి మందులిచ్చి పరిచర్యలు చేస్తున్నారు. మంచి మాటలు చెప్పి వారికి ఓదార్పునిస్తున్నారు. కొంతమంది వాలంటీర్లుగా ఏర్పడి స్వచ్ఛంద సేవలు అందిస్తున్నారు. వంట తెలిసిన వాళ్ళు వంటగదిలో చేరిపోయి అక్కడ చేరివున్న వాళ్ళందరికీ సరిపడా పెద్ద పాత్రల్లో అన్నాన్ని, కూరలను వండుతున్నారు. ఆ స్కూలు ప్రాంగణమంతా హడావిడిగా వుంది.

ఆ సమయంలో అటుగా వచ్చిన ఇరాకీ సైనికులు వాసనలు పీల్చుతూ తమకు కూడా భోజనాలు పెట్టమని చెప్పి వీళ్ళతో కలిసి తినడానికి కూర్చుండిపోయారు.

ఎప్పటికి యుద్ధం ముగుస్తుందో ఎప్పుడు పరిస్థితి అదుపులోకి వస్తుందో ఎవరికీ అంతుపట్టని స్థితి.

వంట చేసిన వాళ్ళు అన్నం పప్పు గిన్నెల్లో వేసి తీసికొని వచ్చి మధ్య గదిలోని మంచంపై పడుకుని కిట్టయ్య నారాయణలకు తినమని ఇచ్చారు. కిట్టయ్య కాలికి కట్టు వుంది. నారాయణ జ్వరంతో మూలుగుతున్నాడు.

అన్నంగిన్నె చేతిలో పట్టుకుని భోరుమని ఏడ్చాడు కిట్టయ్య. "ఏడవకు కిట్టయ్య ఏడవగాకు. భయపడగాకు - ధైర్యం తెచ్చుకుని అన్నం తిను"అంటూ ఓదార్చాడు నారాయణ. అదికాదు నారయణా. ప్రతిరోజు బాంబులు బ్రద్దలయి మనుషుల ప్రాణాలు గాల్లో కలిసిపోతున్నాయి. శరీరాల్లోని అవయవాలు తెగిపడిపోతున్నాయి. రక్తం ఏరులై ప్రవహిస్తోంది. చిన్నా పెద్దా తేడాలేదు. ఆడ మగ భేదం లేదు. పిల్లలనే కనికరము లేదు. ఈ యుద్ధానికి అందరిమీదా కక్షే.

ఎక్కడ చూసినా రోగాలు, గాయాలు, ఏడుపులు రోదనలే. భయాందోళనలతో ప్రాణాలు గుప్పెట్లో పెట్టుకుని మనుషులు బ్రతుకుతున్నారు. ఇవన్నీ తప్పించుకుని మనం మన దేశాన్ని చేరి అమ్మానాన్నలను, భార్యాబిడ్డల్ని చూడగలమంటావా?" బేలగా ప్రశ్నించాడు కిట్టయ్య.

"నిజమే కిట్టయ్యా అందరి పరిస్థితి అలాగే వుంది. మా ఇంట్లో వాళ్ళకి కూడా నేను బ్రతికి వున్నానో చచ్చిపోయానో తెలియదు. నా సమాచారం అందక ఎంతగా అల్లాడిపోతున్నారో ఏమో? ఇక్కడ చూస్తే కరెంటులేదు, ఫోన్లు లేవు. వెళదామంటే దారి కనబడటంలేదు. ఇక దేవుడే మనల్ని కాపాడాలి. అంతవరకు ఓపికగా ఎదురు చూడాల్సిందే" చెప్పాడు నారాయణ నిట్టూర్చుతూ.

"నా కాలు బాగుంటే నేను ఎప్పుడో జోర్డాన్ చేరుకునేవాడిని. అక్కడ మన భారతదేశం పంపించే విమానంలో ఎక్కి ఇంటికి వెళ్ళిపోయేవాడినే. ఇంతకీ నా కాలు బాగవుతుందంటావా నారాయణా" కట్టుకట్టిన కాలిని చూసుకుంటూ కన్నీళ్ళు కార్చాడు కిట్టయ్య.

"బాగవుతుందిలే దిగులు పడగాకు" ధైర్యం చెప్పాడు నారాయణ.

"ఆ రోజు సాయంత్రం కొన్ని కూరగాయలు కొందామని ఆ మసీదువైపు వెళ్ళాను. అంతే. చెవులు చిల్లులు పడేటట్లు పెద్ద శబ్దం. కళ్ళు బెదిరిపోయేట్లు వెలుతురు. ఏం జరిగిందో తెలిసేటప్పటికి రక్తంతో తడిసిపోయి కాలు తెగిపోయి శవాల గుట్టల్లో పడిపోయి వున్నాను. అంతా నా ఖర్మ నారాయణా" నోట్లో అన్నం ముద్ద పెట్టుకుని ఏడుపు మొదలెట్టాడు కిట్టయ్య.

"నువ్వు ఎంతో అదృష్టవంతుడివి కిట్టయ్యా. కనీసం కాలు మాత్రమే తెగిపోయింది. అక్కడ జరిగిన మారణహోమంలో వందలమంది ప్రాణాలు కోల్పోయారు. నామరూపాలు లేకుండా ఎంతోమంది శరీరాలు ఛిద్రమైపోయాయి. భూమిమీద నూకలు వుండబట్టే మరలా మన భారతదేశం వెళ్ళి పిల్లా పాపల్ని కళ్ళతో చూసుకునే రాత నీకుండబట్టే ప్రాణంతో బ్రతికి బయటికి వచ్చావు. చెర్లోపల్లి నారిగాడు అయితే గుర్తుపట్టడానికి కూడా లేకుండా తునకలుగా మారి శవాల గుట్టకింద పడిపోయాడు. వీళ్ళందరి కంటే నువు అదృష్టవంతుడివి కాదా? ప్రాణంతో భూమ్మీద మిగిలినందుకు నువ్వు సంతోషించు కిట్టయ్యా" ఓపికగా చెపుతున్నాడు నారాయణ.

"నిజమే నారాయణా పాపం కువైటు వాళ్ళ పరిస్థితి చూస్తే గుండె తరుక్కుపోతోంది. మనం పరదేశులమని దయతలచి ఈ ఇరాకీవాళ్ళు వదిలిపెడుతున్నారు గానీ అదే కువైటీ వాళ్ళు కనబడితే కాల్చి సంపేస్తున్నారు. మరీ ఘోరం ఏంటంటే కువైటీ ఆడవాళ్ళను హింసలు పెట్టి పాడుచేస్తున్నారు. వీళ్ళకేం పోయేకాలమో వయసుకు రాని ఆడపిల్లల్ని కూడా వదలడం లేదు." తన బాధను మరిచిపోయి మాటల్లో పడ్డాడు కిట్టయ్య.

"సైనికులు వ్యాపారస్థులు ఎక్కువగా కూడుకుని వున్న ఆ మసీదును తమ లక్ష్యంగా ఎంచుకున్నారు కువైట వాళ్ళు. మంచి సమయం చూసి సాయంత్రం పూట జనాలు వున్న సమయంలో కారు బాంబులను పేల్చేశారు. అలా తమ కక్షను తీర్చుకున్నారు. కానీ ఇందులో చాలామంది అమాయకులు కూడా ప్రాణాలు కోల్పోయ్యారు మరి. నీలాంటి వాళ్ళు ఎందరో గాయాలపాలైనారు. ఏదైతేనేం సద్దాం మంచి పనే చేసినాడు. పెట్రోలు డబ్బు ఎక్కువైపోయి గర్వం తలకెక్కిన కువైటు వాళ్ళ క్రొవ్వు అణచడానికే యుద్ధానికి వచ్చాడు. కువైటు వాళ్ళు ఎంతమంది పనిమనుషులను తిండిపెట్టకుండా జీతాలు ఇవ్వకుండా కొట్టి తిట్టీ వేధిస్తున్నారో? ఈ కువైటువాళ్ళ పాపం పండిపోయింది. అందుకే దేశం సర్వనాశనం అయిపోయి ఇల్లూ వాకిలీ వదిలిపెట్టి పారిపోయారు" తనకు తెలిసినదంతా చెప్పుకుపోతున్నాడు నారాయణ.

ఇంతలో ఇండియా ఎంబసీ వాళ్ళు తమ చేతిలో ఒక లిస్ట్ పట్టుకుని అక్కడికి వచ్చారు. ఒక వారం రోజుల్లో జోర్డానుకు మన విమానాలు రాబోతున్నాయి. ఈ లిస్ట్‌లో పేర్లు వున్నవాళ్ళందరూ వెంటనే బయలుదేరి నాల్రోజుల్లో జోర్డాన్ చేరుకోవాలి అంటూ పేర్లను చదివారు.

తమ పేర్లు ఆ లిస్ట్‌లో వున్న వారందరూ చాలా సంతోషించి జోర్డాన్ వెళ్ళడానికి సిద్ధపడసాగారు. నారాయణ పేరుకూడా అందులో వుంది.

కానీ కిట్టయ్య మాత్రం ఆ లిస్ట్‌లో తన పేరు లేకపోవడంతో వెక్కి వెక్కి ఏడవసాగాడు.

కిట్టయ్య దణ్ణం పెడుతూ "అయ్యా నా కాలు తెగిపోయింది నేను నడవలేను. మీరు నన్ను తొందరగా మన దేశం చేర్చి పుణ్యం కట్టుకోండి. నా భార్యాబిడ్డల్ని ఒక్కసారి చూడాలని వుంది. లేకపోతే నా ప్రాణం ఇక్కడే గాల్లో కలిసిపోతుంది. మీకు దణ్ణం పెడతాను. మీ కాళ్ళు పట్టుకుంటాను. నన్ను కూడా లిస్ట్‌లో వుంచి జోర్డానుకు పంపించండి అంటూ దీనాతిదీనంగా రోదిస్తూ వారిని అర్థించసాగాడు. కానీ ఎంబసీ అధికారులు "కిట్టయ్యా మరోసారి వచ్చే లిస్ట్‌లో నీ పేరు వచ్చేటట్లు మేము చూస్తాం. ఇప్పటికి వదిలెయ్ నీ పేరుని చేర్చలేం ఎవరైనా ఈ లిస్ట్‌లోనుంచి తొలిగిపోతే తప్ప నీ పేరుని చేర్చటం సాధ్యంకాదు" అంటూ నచ్చ చెప్పసాగారు.

కిట్టయ్య కన్నీళ్ళు తుడిచిన నారాయణ ఎంబసీవాళ్ళతో "సార్ నా బదులు ఈ కిట్టయ్యను పంపించండి. ఇతడు మసీదులో జరిగిన బాంబు దాడిలో కాలును పోగొట్టుకుని గాయాలపాలైనాడు. ఇలాంటి వాళ్ళను మీరు ముందుగా మనదేశం చేర్చి పుణ్యం

కట్టుకోండి" అంటూ అర్థించాడు. ఎంబసీ అధికారులు అందుకు ఒప్పుకుని లిస్ట్‌లో నారాయణ పేరున్న స్థానంలో కిట్టయ్య పేరును చేర్చారు.

మాటలు రాని కిట్టయ్య కృతజ్ఞతగా నారాయణను కౌగిలించుకున్నాడు.

నారాయణ చేసిన త్యాగాన్ని అక్కడ వున్న వారందరూ మెచ్చుకున్నారు. ఒక్కోసారి యుద్ధంకూడా మనుషుల్లో మానవత్వాన్ని పెంచుతుంది. యుద్ధం చేసిన గాయాన్ని తడుముకుంటూ ఇంటికి వెళ్ళి తనవారిని చూస్తాననగానే ఆనందంతో ప్రయాణానికి సిద్ధపడసాగాడు కిట్టయ్య.

(మరోకథ వచ్చేనెలలో)

Post your comments